

Den 142 år gamla Centralstationen vilar på träpålar som står på utfyllnadsmark intill ett område som tidigare utgjordes av Klara sjö. Med tiden har pålarna börjat ruttna och byggnaden sjunkit med 1–2 millimeter per år.

För att överhuvudtaget rädda huset krävdes en omfattande grundförstärkning som påbörjades 2009, där störningar för resenärer under flera år togs med i beräkningen. Fastighetsägarna Jernhusen beslöt därför att ta tillfället i akt – i samband med arbetet med grundförstärkningen skulle byggnaden moderniseras, husets funktioner förbättras och miljön förvandlas till en av Stockholms främsta mötesplatser.

NÄR CHEFSARKITEKT Adolf W Edelsvärd's drömstation invigdes år 1871 var den knutpunkt för cirka tio tåg och omkring 600 resenärer per dag.

I dag, 142 år senare, kommer och går över tusen tåg med mer än 250 000 besökare om dagen. Sedan byggnaden togs i bruk har den byggts om och till på både höjden och längden, och invändiga

renoveringar har genomförts vid flera tillfällen.

Den senaste omfattande omdaning gjordes under 1950-talet, tills vi på Tengbom fick den prestigefyllda och spännande utmaningen att skapa nästa årsring i husets historia.

DEN ANRIKA Centralstationen är byggnadsminnesförklarad och planerna för utvecklingen av platsen kräver därför självfallet största respekt och varsamhet. Vi på Tengbom gick in i projektet med det uttalade målet att bevara och lyfta fram byggnadens fina kvaliteter, och samtidigt skapa en modern station med ett spännande utbud och service som skulle överträffa både beställarens och allmänhetens förväntningar.

Vi ville att resenärerna skulle uppleva stationen som en trygg och trivsamt miljö samt att de enkelt skulle kunna orientera sig och smidigt hitta "rörelsestråk" på deras väg till och från tågen.

Vi arbetade fram en rad olika åtgärder som sammantaget innebar en omfattande upprustning av miljöerna som resenärerna passerar genom, från

stationens nedre plan upp till den övre hallen vid Klarabergsviadukten.

FÖR ATT FÖRBÄTTRA kommunikationen och göra det lättare för besökarna att orientera sig i byggnaden har vi låtit fyra nya rulltrappor förbinda det nedre planet direkt med Centralhallen. De är fördelade på två nya öppningar i den gamla Centralhallens golv, öppningar som dessutom släpper in dagsljus till nedre plan.

För besökare som befinner sig på det nedre planet är kopplingarna till hallen ovanpå väl synliga både norr och söder om "ringen". För resenärer i Centralhallen är den vertikala förbindelsen tydlig och lätt att se på långt håll genom placeringen av rulltrapporna i mittstråket.

Den tidigare kopplingen mellan byggnadens norra hall och Cityterminalen med sin krångliga entresolnivå har rivits och ersatts av nya rulltrappor direkt mellan de två byggnaderna.

Mellan den långa trappan och rulltrapporna kan resenärerna uppleva konstnärsduon Bigert & Bergströms plats-specifika verk *Morgondagens väder* ▶▶

Vy från champagnebaren ner mot håltagningen i Centralhallens bjälklag.

250 000 personer, i genomsnitt, passerar dagligen Centralstationen i Stockholm.

”I den nya delen har precis samma typ av ljusa marmor lagts i fallande längder om 300 millimeter, men för att markera gränsen mellan gammalt och nytt har inte randningen använts här.”

Champagnebaren Perini, med utsikt över hela centralhallen.

FOTO: PERMYREHED